

Fatura, irsaliyeli fatura ve sevk irsaliyesinin hangi nüshalarının müşteriye verilmesi gerektiği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	27575268-105[230-2018-501]-E.128169
Tarih	22.04.2020

T.C.GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı

(Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : 27575268-105[230-2018-501]-E.128169

22.04.2020

Konu : Sevk irsaliyesi hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun tetkikinden, mal aldığınız firmaların, sevk edilen mala ait irsaliyelerin 3. ve 4. nüshalarını tarafınıza vererek asıl ve ilk nüshalarını kendilerinde tuttukları, sevk irsaliyesinin alt nüshalarının müşteriye verilmesinin mevzuata uygun olması durumunda fatura ve irsaliyeli faturaların alt nüshalarının da müşteriye verilebileceği yorumunun ortaya çıkacağından bahisle, söz konusu belgelerin (fatura, irsaliyeli fatura, sevk irsaliyesi) hangi nüshalarının müşteriye verilmesi gerektiği hakkında Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmaktadır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 229 uncu maddesinde, "*Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.*"

- 230 uncu maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde, "*Satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarası, (Malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının, taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlenmesi ve taşıtta bulundurulması şarttır.)*

Malın, bir mükellefin birden çok iş yerleri ile şubeleri arasında taşındığı veya satılmak üzere bir komisyoncu veya diğer bir aracıya gönderildiği hallerde de, malın gönderen tarafından sevk irsaliyesine bağlanması gereklidir. Bu bentte yazılı irsaliyeler hakkında fiyat ve bedel ile ilgili bilgiler hariç olmak üzere, bu madde hükmü ile 231 inci madde hükmü uygulanır. İrsaliyelerde malın nereye ve kime gönderildiği ayrıca belirtilir..."

- 231 inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde, "*3. Faturalar en az bir asıl ve bir örnek düzenlenir. Birden fazla örnek düzenlendiği takdirde her birine kaçınıcı örnek olduğu işaret edilir.*"

hükümleri yer almaktadır.

Ayrıca, mezkûr Kanunun uygulamasına ilişkin;

- 433 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 3 üncü bölümünde, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre faturanın, kâğıt ortamında en az iki nüsha olarak düzenlenerek ilk nüshası (aslı) müşteriye verilen, ikinci nüshası ise yine kâğıt ortamında aynı Kanunun muhafaza ve ibraz hükümlerine göre mükelleflerce saklanılan bir belge olduğu,

- 211 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde, mükelleflerin fatura ve sevk irsaliyesini ayrı ayrı düzenlemeksizin, diledikleri takdirde Tebliğde belirlenen esaslara uygun olarak "irsaliyeli fatura" düzenleyebilecekleri, malı satan mükelleflerin "İrsaliyeli Fatura"yı en az üç örnek olarak düzenleyecekleri, en az üç nüsha düzenlenmeyen "irsaliyeli fatura"ların hiç düzenlenmemiş sayılacağı ve "İrsaliyeli Fatura"nın iki nüshasının mutlaka malı taşıyan araçta bulundurulacağı,

belirtilmiştir.

Bunun yanı sıra, Vergi Usul Kanununun 230 uncu maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendi uyarınca mal sevkiyatında kullanılması zorunlu belgelerden olan sevk irsaliyesinin hangi hallerde düzenleneceği ve uyulması gerekli esaslara ilişkin olarak 167, 173, 206, 211, 238, 246 ve 253 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde açıklamalar yapılmış olup, 173 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin (C-1) bölümünde, en az iki nüsha olarak düzenlenecek sevk irsaliyesinin bir nüshasının alıcıda, diğer nüshasının ise satıcıda kalacağı; 206 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde de sevk irsaliyesinin en az üç nüsha düzenleneceği ve iki nüshasının mutlaka emtiayı taşıyan taşıtta bulundurulacağı ifade edilmiştir.

Buna göre;

1- Faturanın, en az bir asıl ve bir örnek düzenlenerek ilk nüshasının (aslının) müşteriye verilmesi,

2- Fatura mahiyetinde olan irsaliyeli faturanın biri asıl en az üç nüsha olarak düzenlenmesi, sevk aşamasında, biri ilk nüsha (asıl nüsha) olmak üzere, iki nüshasının malı taşıyan araçta bulundurulması ve sevk işleminin tamamlanması aşamasında müşteriye verilmesi

gerekmektedir.

Diğer taraftan, ticari mal hareketinin izlenmesi amacıyla düzenlenen bir belge olan sevk irsaliyesinin aslının hangi tarafta kalacağına ilişkin vergi mevzuatımızda düzenleme bulunmamaktadır. Dolayısıyla, en az üç nüsha düzenlenmesi gereken sevk irsaliyesinin iki nüshasının emtiayı taşıyan taşıtta bulundurulması gerekmekte olup, düzenlenmiş olan belgenin bir nüshasının alıcıda bir nüshasının da satıcıda kalmış olması Vergi Usul Kanunu açısından yeterlidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 14.09.2026